

Acta número 3/2021

Comissió Plenària del Consell de la Formació Professional

1 de desembre de 2021, 16.00 hores (durada 1 hora i 30 minuts). Institut dels Aliments de Barcelona

Persones assistents: Comença la sessió a les 16.10 hores, sota la presidència de l'Im. Sr. Pau González Val, regidor d'Educació. Hi concorren les Sres. Maria Truñó Salvadó, comissionada d'Educació; Raquel Gil Eiroá, comissionada d'Ocupació; Neus Pons, vicepresidenta associativa i directora de la Fundació BCN Formació Professional, Imma Delgado Álvarez, representant del grup municipal del PP; Anna García Escrig, representant del grup municipal de Barcelona pel Canvi; Sandra Escapa, Regidoria Infància, Joventut, Persones Grans; Marta Carranza, del Consell Escolar Municipal; Gemma Verdés Prieto, Direcció d'Ensenyaments Postobligatoris i de Règim Especial del Consorci d'Educació de Barcelona; Begoña Gasch, Asociación Española de Escuelas de Segunda Oportunidad, Paco Ramos Martín, director executiu d'Estratègies de Foment d'Ocupació de Barcelona Activa; José Antonio Andrés Villena, del Departament d'Educació; José Luis Durán Moyano, director de l'Institut Escola del Treball; Sol Bermejo, de la Xarxa DP; Iris M. Molina Ávila, responsable del Departament Coneixement i FP i representant de Foment del Treball; Jesús Martín, secretària d'Igualtat i Formació i en representació de la Unió General de Treballadors (UGT); Rodrigo Plaza, representant de Comissions Obreres (CCOO); Isabel Moreno, de la Direcció d'Educació; Adoración Garmón, tècnica d'Educació de Sant Andreu, i amb la presència de la secretària del Consell, la Sra. Marta Carranza, que certifica, i la Sra. Laia Herrera, secretaria tècnica.

La secretaria tècnica recorda que la sessió s'enregistrarà.

El regidor d'Educació, l'Im. Sr. Pau González, dona la benvinguda i excusa l'assistència de les persones següents:

- Jordi Sánchez, gerent de l'IMEB, que ha delegat la seva participació en Isabel Moreno, de la Direcció d'Educació de l'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat.
- Joan Ramon Riera, regidor d'Infància, Joventut, Persones Grans i Persones amb Discapacitat, que ha delegat la seva participació en Sandra Escapa, de la Regidoria.
- Neus Munté, regidora del grup municipal de Junts per Catalunya.
- Núria Gallifa, representant dels Consells Educatius de Districte.
- Felix Ortega, director general de Barcelona Activa, que ha delegat la seva participació en Paco Ramos, director executiu d'Estratègies d'Ocupació, de Barcelona Activa.
- Michael Serafín Donaldson, comissionat d'Innovació Digital, Administració Electrònica i Bon Govern.

Ajuntament de Barcelona

- Laia Claverols, Gerent de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI.
- Sonia Ruiz, de la Direcció de Transversalitat de Gènere.
- Manel Punsoda, de la Direcció de Democràcia Activa.
- José Miguel Mayos Roca, dels Centres de Formació Professional Privats - Escoles Privades Independents de Catalunya (EPIC).
- Javier Villamayor Caamaño, de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic de la Diputació de Barcelona.
- Eva M.ª Gajardo, del sindicat UGT.
- Lluís Vila, de FAPAES.
- Silvia Aranda, del Consell de Dones de Barcelona.
- I Fabià Mohedano, del Consell Català de la Formació Professional.

D'altra banda, explica que s'ha rebut la notificació de la Junta de Govern de la Diputació de Barcelona, amb data de 25 de novembre de 2021, que informa dels canvis en els seus representants de l'àmbit educatiu:

- La Sra. Francesca Alaminos Escoz, gerent dels Serveis d'Educació, substitueix el Sr. Jordi Plana. I com a suplent de la Sra. Alaminos, nomena la Sra. Neus Gómez Matarán, adscrita a l'àmbit d'educació.

En nom de la Presidència del Consell vol agrair la participació de Jordi Plana en aquest Consell i dona la benvinguda a les noves representants. També dona la benvinguda a la resta d'assistents a la darrera Comissió Plenària del Consell de l'FP de l'any. I agraeix que aquesta darrera sessió es pugui fer a l'Institut dels Aliments de Barcelona.

S'inicia la sessió.

Abans de presentar l'Institut, recorda que com va explicar a la darrera sessió passada de la Permanent del Consell, l'alcaldeessa li ha delegat la Presidència del CFPB. I que com a regidor d'Educació exerceix la Vicepresidència del CFPB, que delegarà en Maria Truño, comissionada d'Educació.

Explica que l'Institut ha iniciat el curs 2021-2022 en aquest fantàstic emplaçament que és Mercabarna (que acull més de 600 empreses).

Un centre que reuneix tota la formació professional del sector de l'alimentació, abans dispersa en diferents centres de Barcelona, i que té 300 alumnes matriculats i un equip docent molt professional i motivat.

Que aquest institut segueix la línia de treball del Consoci d'Educació de la singularització dels centres educatius d'estudis postobligatoris per famílies

professionals, iniciada amb la creació de l'Institut Bonanova, al Parc Salut Mar; l'Institut Tecnològic de Barcelona, i l'Institut de l'Esport de Barcelona, entre d'altres. Aquesta aposta per aquest tipus de centres permet concentrar el talent de docents i alumnes per treballar per a l'excel·lència, una interlocució clara amb l'empresa, una eina que clarifica l'oferta i facilita l'orientació de l'alumnat pel que fa a la formació i la professió que més els interessa.

El regidor dona la paraula al director de l'Escola, el Sr. Albert Castilloz, que agraeix la celebració del Consell a l'Institut del Aliments, un centre de nova creació que concentra tota l'oferta formativa i a Mercabarna respon a les necessitats del sector alimentari, estratègic i en clara expansió. Dietètica, Processos i qualitat en la indústria alimentària i Forneria, pastisseria i confiteria són els estudis més sol·licitats. Destaca que el Consorci d'Educació de Barcelona i Mercabarna han treballat plegats per impulsar el centre, que permetrà sinergies amb les 600 empreses del gran mercat i que ara atén més de 280 alumnes.

Pau González dona pas al primer punt de l'ordre del dia: l'aprovació de l'acta de la sessió anterior. Recorda que aquesta sessió plenària es va celebrar el 15 d'abril en format en línia i que va ser el moment de la constitució formal del Consell. Com que no hi ha esmenes a l'acta es dona per aprovada i es dona pas al punt següent de l'ordre del dia.

Pau González dona pas al segon punt de l'ordre del dia: La presentació de l'Informe de tancament del curs 2020-2021 i inici de curs 2021-2022 dels ensenyaments postobligatoris per part de Gemma Verdés. Posteriorment s'obrirà un torn de paraules.

Recorda que el document es va enviar ahir pel matí, atès que es va fer públic dilluns, dia 29. I dona la paraula a Gemma Verdés, directora de l'Àrea de d'Ensenyaments Postobligatoris i de Règim Especial del CEB perquè presenti les dades. Posteriorment s'obrirà un torn de paraules i debat.

Gemma Verdés destaca de la seva presentació el següent:

- Enguany l'oferta s'ha incrementat en un 15% respecte a l'any anterior.
- La demanda també s'ha incrementat en un 20%.
- La matrícula final ha pujat un 12%.
- Han quedat places sense cobrir de grau mitjà i han faltat places a grau superior, si bé és cert que la matrícula de grau superior està una mica inflada perquè moltes persones fan preinscripció a FP i a Universitats.
- Es perd alumnat entre la preinscripció i la matrícula. Entre els dos períodes de preinscripció de juliol i setembre es donen 3.000 desistiments. Les raons són diverses: el procés de preinscripció és feixuc, especialment per a la població més jove.

- Els cicles més demanats són els de cures i auxiliars d'infermeria i emergències sanitàries.
- L'estudi de cohort del 2005 permet fer simulacions de com es comportarà la demanda d'FP i permetrà fer una millor planificació. El que ens diu l'estudi és que ens calen centres, i per tant, més places per absorbir la demanda.
- L'objectiu és oferir continuïtat formativa dels 16 als 18 anys i l'assoliment dels graus superiors.
- El 47% de l'alumnat és de fora de Barcelona.
- La nova llei d'FP i la implementació de l'FP bàsica ha de permetre que cada grup d'edat estigui ubicat en l'etapa educativa que li correspon.
- En grau mitjà, a banda de la manca de places, hi ha dèficit en el treball de competències transversals i per fidelitzar l'alumnat de primer a segon (cal evitar l'abandonament).
- El pla d'acompanyament està resultant una bona eina de treball per evitar l'abandonament i garantir la continuïtat dels estudis. Actualment se segueixen 2.000 alumnes. D'aquests alumnes un 76% han acabat a la postobligatòria. Si bé és cert que 250 no es matriculen enlloc.
- Cal continuar treballant l'orientació. Destaca l'acció formativa que s'està oferint als 150 orientadors de centre perquè coneguin l'oferta de postobligatòria.

Pau González inicia el torn de paraules.

Pren la paraula Jesús Martín, de l'UGT, i agraeix la radiografia. Creu que cal pensar en una FP d'abast metropolitana o fins i tot comarcal. Cal tenir clar que amb bones campanyes d'FP sempre tindrem més demanda i que aquesta demanda més alta s'ha de poder atendre. Creu que no estàvem preparats per a la demanda que ha vingut aquest curs. Creu que no hi ha planificació. Des de la seva organització estimen que calen 130 milions d'euros per poder tenir una oferta d'FP de qualitat. A més, creu que cal preveure el *lifelong learning* o aprenentatge al llarg de la vida, que ens situa en un escenari d'entrades i sortides formatives. Finalment planteja la possibilitat d'utilitzar centres de secundària en horari de tarda per oferir FP.

Pren la paraula Gemma Verdés, puntualitza que sí que hi ha previsió de construir nous centres. Afirmar que l'FP és molt cara, però que són diners molt ben invertits perquè tenen un gran retorn social. Descarten utilitzar centres de secundària per oferir FP de tarda. Explica que des del CEB s'està elaborant un pla director de postobligatòria en què es preveuen centres nous i singulars. Finalment anuncia que s'avança la preinscripció al març.

Pren la paraula Pau Gonzàlez i explica que s'ha de fer un treball conjunt entre el CEB, el Departament d'Educació i l'Àrea Metropolitana de Barcelona per abordar com ha de ser la planificació de l'FP. I que el Pla director permetrà reforçar aquesta planificació de futur. Quan estigui més elaborat es pot portar a debat en aquest Plenari.

Pren la paraula Gemma Verdés i explica que hi haurà una oficina d'acompanyament a la preinscripció de postobligatòria per al proper curs.

Pren la paraula Rodrigo Plaza, de CCOO, agraeix la presentació i destaca que és l'única delegació territorial que dona les dades de matrícula del curs en obert. Demana poder estudiar les dades per titularitat (públic, concertat i privat). Afirmar que només tres de cada deu alumnes estudien en centres públics i que, per tant, hi ha manca d'oferta. Creu que Barcelona atreu alumnat perquè a la resta del país no hi ha prou oferta. I que hem de ser conscients que això genera moltes despeses a les famílies. També creu que és important recordar que el grau mitjà, per llei, és universal. Creu que cal accelerar-ne l'oferta i prendre decisions valentes. A més, creu que l'assignatura pendent és l'atenció a l'alumnat vulnerable i a les necessitats educatives, especialment, en temes d'inclusió. També creu que cal rebaixar ràtios perquè la situació actual va en detriment de la qualitat educativa. I creu que cal posar l'accent en tots aquells joves que abandonen l'FP, que són un 40% del total. Creu que cal més acompanyament de l'alumnat.

Pren la paraula José Luís Durán, de l'Institut Escola del Treball, que creu que cal posar atenció en la problemàtica de personal, i afirma que s'estan ampliant grups, però que el personal és el mateix. I creu que es pot normalitzar la manca de professors un cop iniciat el curs. Creu que des del Consell es podria promoure algun tipus de posicionament de consens per desencallar aquesta situació.

Pren la paraula José Antonio Andrés Villena, del Departament d'Educació, agraeix el diagnòstic presentat i s'ofereix per fer d'interlocutor en matèria de planificació.

Pren la paraula Gemma Verdés, dona la raó a José Luís Durán i creu que, certament, hi ha un problema greu amb el personal. Que s'ha de complir la normativa, però que no es pot estar sense professors amb el curs començat. Creu que calen solucions imaginatives.

Pren la paraula Maria Truñó i proposa que un cop acabats els dos grups de treball se'n podria iniciar un sobre personal docent.

Pren la paraula Begoña Gasch, de l'Asociación Española de Escuelas de Segunda Oportunidad, i explica que en tota aquesta articulació de l'FP cal encaixar-hi les noves oportunitats. Que des d'aquesta associació han fet una esmena a la nova llei d'FP

Pren la paraula Maria Truñó i explica que el pilot de l'EM2O ha donat bons resultats i que cal un reconeixement des de la Generalitat, i cal cofinançament perquè moltes de les iniciatives de segones oportunitats són locals. I que cal situar les noves oportunitats dins la constel·lació de la postobligatòria.

Pren la paraula Neus Pons, de la Fundació BCN Formació Professional, i explica que s'ha iniciat un projecte pilot per promoure la mobilitat inclusiva que s'iniciarà al mes de març i que arribarà a 80 persones.

Pren la paraula José Luís Durán i demana que hi hagi les figures de psicopedagogs i orientadors als centres de postobligatòria.

Pau González dona pas al quart punt de l'ordre del dia, Informació de grups de treball, i dona la paraula a Laia Herrera, de la Secretaria Tècnica.

Laia Herrera explica que ja s'han iniciat els grups de treball. I que per garantir la plena continuïtat formativa en l'etapa de 16 a 18 anys i abordar l'abandonament educatiu, n'hi ha nou. Es va celebrar l'11 de novembre, en format presencial a l'IMEB, i va incloure una extensa ponència d'Agustí Rubio, de la Unitat d'Orientació Educativa del CEB, en què va introduir i aclarir terminologia, va explicar que l'abandonament educatiu està sobrerrepresentat en l'alumnat socioeconòmicament vulnerable i l'alumnat nouvingut. I va destacar el repte de combatre l'abandonament prematur de l'alumnat i aconseguir una alta taxa de continuïtat a partir dels 16 anys (ja sigui en batxillerat, cicles formatius o una oferta alternativa). I va destacar alguns perfils d'*abandonadors*: el que escapa del sistema, el que es confronta amb el sistema, l'inadaptat de la postobligatòria per les baixes competències, l'alumnat desvinculat i perdut en la transició i l'*abandonador* per necessitat. En aquest sentit, va posar èmfasi en la necessitat de definir estratègies diferenciades per a cada situació. Finalment, va explicar la tasca d'orientació i acompanyament que fa la seva unitat amb l'objectiu de trobar el projecte de futur dels alumnes. Val a dir que ens va facilitar una extensa documentació que està disponible perquè tothom la pugui consultar. La propera sessió serà el 16 de desembre en format en línia. Pel que fa al Grup de treball sobre: "Adequar la planificació de l'oferta de formació professional a les necessitats del sistema productiu de la ciutat i de l'àrea metropolitana", que se celebrarà demà, dia 2 de desembre, en format en línia. I hi haurà les ponències d'Alba Castejón, del CEB, i d'Andreu Termes, de l'IERMB.

Pau Gonzàlez dona pas al sisè punt de l'ordre del dia: Acord d'ocupació i Acord d'educació 2030, i dona la paraula a Raquel Gil, comissionada de Promoció d'Ocupació i Polítiques contra la Precarietat Laboral.

Raquel Gil explica que l'Acord de ciutat per a l'ocupació de qualitat 2020-2030 va alineat amb el Pacte per Barcelona, Barcelona Green Deal, el Programa d'acció municipal, els ODS, i les estratègies europees, espanyola i catalana d'ocupació i destaca quin paper pot jugar el CFPB.

Maria Truñó explica que l'Acord d'educació té com a objectiu pactar les línies estratègiques perquè l'educació sigui una prioritat en l'agenda de Barcelona d'aquesta dècada, i una palanca de transformació de la ciutat, per avançar pel que fa a l'equitat educativa i reduir els impactes negatius que la pandèmia ha agreujat. Que tots els grups municipals han treballat intensament en els continguts de l'acord per arribar a un consens. Aprofita per agrair la implicació dels membres del Consell de l'FP en l'elaboració del document de postobligatòria, i que la Taula per a l'Acord de Ciutat per a l'Educació 2030 té previst reunir-se el dia 9 de desembre.

Pau Gonzàlez dona pas al darrer punt de l'ordre del dia: Precs i preguntes. Com que no hi ha cap intervenció, dona les gràcies als assistents. Recorda que la propera sessió plenària se celebrarà abans de Setmana Santa. I convida a qui pugui quedar-se per fer una breu visita a les instal·lacions de l'Institut amb el director del centre.